

ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ И
ЗАКОНОДАТЕЛСТВО СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА

СТ А Н О В И Щ Е

на Комисията по правни въпроси и
законодателство срещу корупцията

ОТНОСНО: Определението на Конституционния съд от 14.05.1998 г., с приложено искането на група народни представители, с което Народното събрание е конституирано като страна по к.д. N 16/98 г., за установяване на противоконституционност на текстове от Наказателния кодекс.

На заседание, проведено на 28.05.1998 г., Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията обсъди Определението на Конституционния съд от 14.05.1998 г., с приложено искането на група народни представители, с което Народното събрание е конституирано като страна по к.д. N 16/98 г., за установяване на противоконституционност на чл. 146, 147 и 148 във вр. със 161 от Наказателния кодекс.

Комисията възприе с 10 гласа "за" и 2 "въздържали се" следното становище:

Въпросът за свободата на словото писмено, устно, чрез звук, изображение и по друг начин е установено с чл. 39, ал. 1 от Конституцията в съответствие със съответните разпоредби на международните конвенции за защита на основните човешки права и свободи.

Във втората алинея на същия чл. 39 обаче е постановено изрично, че свободата на словото не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на другото. Член 146 от Наказателния кодекс наказва този, който каже или извърши нещо, унижаващо честта и достойнството на другото. Член 147 от Наказателния кодекс наказва този, който разпространи позорни обстоятелства за другото или му припише извършване на престъпление. При това втората алинея на същия чл. 147 оневинява извършителя, ако докаже истинността на разпространените позорни обстоятелства или извършеното престъпление.

Искането за освобождаване от санкция за извършване на престъпленията, предвидени в чл. 146 и 147 означава даване разрешение тези деяния да бъдат извършвани безнаказано или санкционирани със символично наказание - незначителна глоба.

Колкото се касае до чл. 148 от НК той не създава нови престъпления, а само квалифицира по-тежко престъпленията по чл. 146 и 147.

Честта и достойнството на гражданите и още повече на служебните лица е основно благо, което се защитава от правовата държава в едно демократично общество. Законодателят има пълно право да предвиди подходяща санкция за защита на тези основни блага на гражданите. Такива санкции се предвиждат във всички модерни законодателства. Затова тези текстове в никакъв случай не противоречат на Конституцията, а напротив осъществяват защитата

на гражданите срещу злоупотребата с правото на свобода на словото. Те отговарят напълно на чл. 57 от Конституцията на Република България, според втората алинея на който: "Не се допуска злоупотреба с права, както и тяхното упражняване, ако то накърнява права или законни интереси на други." Това се потвърждава още веднаж и с чл. 58, ал. 1 от Конституцията, според която: "Гражданите са длъжни да спазват и изпълняват Конституцията и законите. Те са длъжни да зачитат правата и законните интереси на другите."

В днешния преходен период на застрашителна деморализация на обществото защитата на честта и достойнството на гражданите придобива особена важност. По никакъв начин не е допустимо тя да бъде отслабвана с допускане безнаказаното им потъпкване.

В течение на дискусиата народните представители Георги Дилков и Михаил Миков, подписали искането до Конституционния съд също се съгласиха, че членове 146, 147 и 148 от Наказателния кодекс не противоречат на Конституцията Република България.

28.05.1998 г.

